

14 Het slaghout (sleger, sjlaeger, schläger, palet, schop, schupke, sjöp

Sleger, schop, schupke
Het slaginstrument dat in de zestiende en zeventiende eeuw gebezigd werd was nogal uiteenlopend van aard. Bij Brouwer (zie ill.2) volstaat een eenvoudige houten stok terwijl in andere gevallen zowel korte slaghouten (slegers) werden gebruikt als lange stokken met onderaan een schopvormig uiteinde. Beide vormen waren goed ingeburgerd. In het beeldmateriaal komen beide ongeveer evenveel voor en Calom (Minneplicht 1626: Xle

Ook in de eerste jaren na de oprichting van De Oude Glorie in Heeze (1960) wordt er met de platte sleger gebeugeld. Tot één van de oprichters, Harrie van Kessel, nogal last krijgt van zijn rug: hij kan niet meer zo diep bukken. Hij past zijn sleger aan: de spitse punt gaat eraf, de steel wordt iets langer en ziedaar: het 'schupke' is geboren. Door de gewijzigde vorm van het blad is een heel andere speelwijze mogelijk: de rug hoeft niet zo diep te worden doorgebogen.

Niemand kan vermoeden dat de oplossing die Harrie van Kessel voor zijn probleem vindt, zoveel ingrijpende gevolgen heeft. De clubgenoten keuren het gebruik goed en het begint navolging te krijgen.

Opmerkelijk voor de traditionele beugelsport is dat het instrument langs een heel bijzondere weg verdere verspreiding vindt. In die tijd wordt er in Heeze ook al door vrouwen gebeugeld. Zij adopteren het schupke vrijwel meteen. In het gebruik is het veel comfortabeler en veel eleganter. Omdat men er bovendien veel sneller mee leert beugelen, worden ook jongeren ervoor geïnteresseerd. De oudere, ervaren beugelaars zien ook de voordelen en het schupke begint aan zijn opmars.

Vanaf het begin is deze nieuwe sleger, buiten de eigen kring, zeer omstreden. In Limburg is men van mening dat het gewoon niet bij het beugelen hoort: het gebruik wordt als een inbreuk op de 'heilige' traditie beschouwd.

Harrie van Kessel

De Limburgse beugelaars beschouwen zichzelf als de echte beugelaars: zij zijn trots op hun superieure spel, op hun vaardigheid. Ze dopen de sleger meteen om in het smalende bedoelde 'schupke' en vergelijken het met een turfsteekschoop. Dit om aan te geven dat er van een echte sleger geen sprake kan zijn. De naam slaat aan en is nu ook officieel in gebruik als 'schop' ter onderscheiding van de plattesleger. Hetschupke vormt een bedreiging: zo kan elk kind leren beugelen. Allerhande pogingen worden ondernomen om de schop uit te bannen. Daarvoor vindt men in de spelreglementen geen steun: in een dergelijke speelwijze is

gewoon niet voorzien. En, zo redeneren de Brabanders, wat volgens de reglementen niet verboden is, is dus toegestaan. Tientallen jaren blijft het schupke onderwerp van negatieve uitlatingen. Ondanks alle kritiek blijkt de opmars niet te stuiten. Inmiddels heeft de schop de platte sleger vrijwel geheel verdrongen. Treffender dan het feit dat aan het vijfhonderdste lid van district Zuid van de Nederlandse Beugelbond in november 1984 een schop wordt uitgereikt, kan dit niet tot uitdrukking worden gebracht. De discussies rond het thema verstommen. Men is het erover eens dat met de schop het beugelen veel sneller kan worden aan-